

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 52-654-01-97
Дата 16.07.2026

1348
руч

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Виктор Бурмачев
Надяна Цифранова
Емил Велич Келев
Антоний Антоанов
Стефан Антоанов
Валентин Иванов
Тимо Попов
Александър Селищев
Василио Васильов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА НА ТРУДА

(обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г., бр. 13, 28, 44, 64, 104, 107 и 109 от 2020 г., бр. 25, 51, 58, 62 и 104 от 2022 г., бр. 11, 14, 66, 84, 85 и 106 от 2023 г., бр. 27, 39, 66, 67 и 70 от 2024 г., бр. 115 от 2025 г., бр. 16 и 51 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 303 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай“ се заменят с „предварително уведомление до съответната дирекция „Инспекция по труда“.
2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Условията и редът за подаване на уведомлението по ал. 3, както и условията и редът за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 16 години, се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването.“

§ 2. В чл. 404, ал. 1, т. 5 думите „за които е отнето разрешението за приемане на работа по чл. 302, ал. 2 и чл. 303, ал. 3“ се заменят със „за които е отнето разрешението за приемане

на работа по чл. 302, ал. 2 или са приети на работа без подадено уведомление по чл. 303, ал. 3“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон наредбата по чл. 303, ал. 4 се привежда в съответствие с него.

§ 4. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Свилен Пурфочков
Димитър Червотков
Емил Савилов
Антон Антонов
Симона Димитрова
Владим Иванов
Тимо Попов
Александър Сидяков
Осман Дасков

МОТИВИ

Към Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда

Съгласно действащия режим в Кодекса на труда лицата от 16 до 18 години могат да бъдат приемани на работа след обстоен предварителен медицински преглед и медицинско заключение за годност, както и след разрешение на инспекцията по труда за всеки отделен случай. Макар този режим да преследва легитимната цел за засилена закрила на непълнолетните лица, неговото практическо прилагане води до административно забавяне, което е особено чувствително при сезонна, краткосрочна и почасова заетост на ученици. На практика периодът между подаването на необходимите документи и получаването на разрешение може да доведе до ситуации, при които работодателят има непосредствена нужда от работна сила, а непълнолетното лице желае да започне работа, но формалното приключване на процедурата все още не е настъпило. Това създава риск от фактическо полагане на труд преди издаване на разрешението, с което защитният режим може да постигне обратен ефект. Вместо да гарантира законосъобразно и контролирано полагане на труд, да стимулира нерегламентирани практики.

С настоящия законопроект се предлага разрешителният режим за приемане на работа на лица от 16 до 18 години да бъде заменен с режим на предварително уведомяване на съответната дирекция „Инспекция по труда“. Предложението не отменя специалната закрила на непълнолетните лица, а променя формата на предварителния административен контрол, като запазва изискването за медицинска годност, задължението за спазване на ограниченията относно характера на работата, работното време и условията на труд, както и правомощията на контролните органи да извършват последващ контрол и да предприемат мерки при нарушения.

Предлаганата промяна е насочена към постигане на по-добър баланс между защитата на непълнолетните работници и необходимостта от реалистичен, бърз и приложим ред за започване на работа. Чрез предварителното уведомяване Инспекцията по труда ще разполага своевременно с информация за приемането на работа на лице от 16 до 18 години, без да се създава административен период на изчакване, който може да препятства законосъобразното възникване на трудовото правоотношение.

Предвидено е условията и редът за подаване на уведомлението, както и необходимите документи, включително медицинското заключение и данните относно характера на работата, да бъдат уредени в подзаконовата нормативна уредба. По този начин се запазва възможността за детайлна регламентация на гаранциите за защита на непълнолетните лица, като същевременно се премахва необходимостта от издаване на индивидуално разрешение за всеки отделен случай при лицата от 16 до 18 години.

ВНОСИТЕЛИ:

Свилен Илифонов
Йордан Илифонов
Евгений Величков

Андрей Иванович

Степа Иванов

Николай Иванов

Тимо Попов

Александр Сидор

Василий Попов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА НА
ТРУДА

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Основанията за законодателна инициатива произтичат от необходимостта действащият разрешителен режим за приемане на работа на лица от 16 до 18 години да бъде приведен в съответствие с практическите потребности на пазара на труда, особено при сезонна, краткосрочна и почасова заетост на ученици. Съществуващата процедура, макар и насочена към защита на непълнолетните лица, създава административно забавяне между заявеното намерение за започване на работа и фактическата възможност за законосъобразното ѝ полагане, което може да доведе до нерегламентирано започване на трудова дейност преди приключване на разрешителната процедура. Поради това се предлага въвеждане на режим на предварително уведомяване на Инспекцията по труда за лицата от 16 до 18 години, при запазване на изискванията за медицинска годност, специална закрила, контрол върху характера и условията на труда и възможността за последваща намеса на контролните органи при установени нарушения.
Заинтересовани групи	Заинтересовани страни са непълнолетните лица от 16 до 18 години, техните родители и законни представители, работодателите, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, както и органите, ангажирани със защитата на правата, здравето, безопасността и образованието на децата.
Анализ на разходи и ползи	Не се очакват допълнителни административни разходи, тъй като не се правят промени водещи до такива разходи.

Елементи на оценката	Аргументация
Административна тежест и структурни промени	Не се предвиждат и не са необходими административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху нормативната база	Предлаганите изменения налагат последващо привеждане в съответствие на подзаконовата нормативна уредба, уреждаща условията и реда за приемане на работа на лица, ненавършили 18 години, включително относно реда за подаване на уведомлението, необходимите документи и контролните действия на Инспекцията по труда. Не се предвиждат изменения в други закони, тъй като промяната засяга единствено замяната на разрешителния режим с режим на предварително уведомяване за лицата от 16 до 18 години, при запазване на специалната закрила на непълнолетните лица.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

Свирел Гуринков
 Димитър Митов
 Емил Стефанов
 Ангелин Ангелин
 Силена Ангелова,
 Мариана Иванова
 Телко Попов
 Александър Симеонов
 Росина Росина